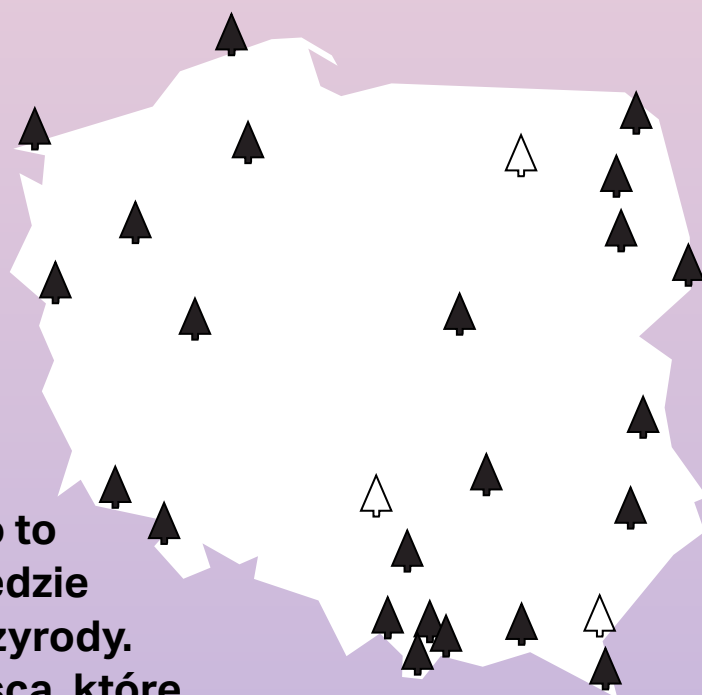

Polskie Parki Narodowe

Dlaczego w Polsce od 20 lat nie powstał park narodowy i jak to zmienić?

Potrzebujemy nowych parków narodowych, bo to najskuteczniejsze narzędzie obszarowej ochrony przyrody. W Polsce wciąż są miejsca, które takiej ochrony nie mają, chociaż na nią zasługują. Kompleksowa zmiana prawa pozwoli na tworzenie i powiększanie parków narodowych z poszanowaniem potrzeb i praw lokalnych społeczności, bez istotnych negatywnych skutków finansowych dla budżetu państwa.

istniejące parki narodowe

wybrane planowane parki narodowe

Główne rekomendacje ekspertek i ekspertów

1. Zastąpienie tzw. weta samorządowego procedurą opiniowania opartą o konsultacje społeczne

Obecne przepisy uzależniają tworzenie nowych parków narodowych od decyzji samorządów. W praktyce jedna gmina może zablokować powstanie lub powiększenie parku. Postulujemy, by procedurę uzgodnienia zastąpić procedurą opiniowania opartą o wieloetapowe, szerokie konsultacje społeczne, których efektem, oprócz stworzenia parku i określenia jego granic, powinien być program rozwojowy dla gmin „parkowych”, zawierający propozycje rekompensat i działań ochronnych dla społeczności lokalnej.

2. Zagwarantowanie wsparcia rozwojowego samorządom „parkowym” i społecznościom lokalnym

Trwała ochrona przyrody bez poparcia lokalnych społeczności jest bardzo trudna. W związku z tym należy zapewnić samorządom „parkowym” i społecznościom lokalnym rekompensatę utraconych korzyści oraz wsparcie rozwoju regionalnego w koegzystencji z parkiem narodowym.

Proponowane działania wyrównujące straty, jakie w związku z utworzeniem parku narodowego może ponieść gmina, to: wypłata subwencji parkowej, preferencyjne warunki przy udzielaniu dotacji i pożyczek, indywidualne programy rozwojowe gmin „parkowych”, a także wzrost wpływów z tytułu opłaty podatku leśnego.

Rekomendowane działania ochronne dla mieszkańców to m.in. gwarancja zakupu drewna od parku narodowego, możliwość kontrolowanego pozyskania roślin i grzybów, efektywniejsze zapobieganie szkodom wyrządzonym przez dzikie zwierzęta w parku narodowym i jego otulinie, indywidualne programy wsparcia dla rolników, ulgi podatkowe oraz gwarancja zatrudnienia dla pracowników Lasów Państwowych.

3. Dofinansowanie parków narodowych i podniesienie wynagrodzeń ich pracowników

Obecnie parki narodowe z uwagi na brak środków finansowych nie mogą realizować części swoich zadań. Dlatego postulujemy utworzenie funduszu celowego, z którego finansowana będzie działalność parków narodowych – Funduszu Parków Narodowych. Fundusz byłby zasilany m.in. ze środków Lasów Państwowych, które przeznaczałyby na ten cel 1 proc. zysków ze sprzedaży drewna, z budżetów województwa z tytułu opłat za wyłączenie z produkcji gruntów ornych, z przychodów uzyskanych przez Wody Polskie z tytułu opłat za usługi wodne, a także z opłat za korzystanie ze środowiska uzyskanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

**Raport „Parki Narodowe w Polsce”
można pobrać ze strony clientearth.pl**